

Popis úkonů pečovatelské služby
platnost od 1. 10. 2024

- sjednané úkony jsou vždy prováděny na základě sociálního šetření a pokynů vedoucího pracovníka.
- každý zaměstnanec je povinen předcházet možnému zranění či ohrožení sebe sama, zdravotního stavu *Uživatele* či jiné přítomné osoby.
- *Uživatel* musí pro poskytování péče zajistit dobrý přístup k místu poskytování péče (lůžko, křeslo apod), a to zejména při poskytování péče na lůžku, kdy je vhodné, aby toto bylo přístupné nejlépe ze třech stran, dostatečně vysoké, ideálně polohovatelné a příp. vybavené jinými pomůckami (např. hrazdou). V případě pomoci při osobní hygieně musí být prostor koupelny dostatečně prostorný s vhodnými pomůckami pro bezpečnou manipulaci s *Uživatelem*.
- při poskytování přímé péče o *Uživatele* jsou vždy individuálně zvážena možná rizika vzhledem k jeho osobnosti (riziko pádu, zdravotních obtíží, nepřiměřené reakce, obezita, špatná koordinace těla, fyzická náročnost prováděného úkonu...) a jim je přizpůsoben i počet zaměstnanců přítomných při zajišťování konkrétního úkonu. V tomto případě je *Uživateli* vyúčtován pouze čas úkonu za 1 zaměstnance, ostatní jsou vykázáni jako tzv. „nuloví zaměstnanci“.
- úkony účtované časem související s péčí o domácnost mohou být poskytnuty více zaměstnanci, a to z důvodu časové úspory a náročnosti konkrétního úkonu. *Uživateli* se ve vyúčtování časy těchto zaměstnanců sčítají.
- před započítáním sjednaného úkonu služby se zaměstnanec *Uživatele* vždy dotazuje na souhlas s jeho provedením, ověřuje si jeho kondici směrem ke schopnosti zvládnutí sjednané služby.
- je-li v místě výkonu služby přítomna další osoba, ověřuje si předem zaměstnanec *Poskytovatele*, že *Uživatel* souhlasí s její přítomností.
- u úkonů, při kterých může být *Uživatel* omezen ve svém samostatném pohybu, a to k zajištění jeho bezpečnosti, s ním nebo jeho stanoveným zástupcem pracovník verbálně ověřuje, že se způsobem potřebné pomoci souhlasí.
- zaměstnanec se při poskytování úkonu se s *Uživatelem* domlouvá na konkrétním postupu, seznamuje ho s jeho průběhem. Respektuje možnosti a schopnosti *Uživatele*, během úkonu s ním stále komunikuje, a to pro něj srozumitelným způsobem. V případě pochybností o zvládnutí sjednaného úkonu směrem k zajištění bezpečí *Uživatele*, ho na možná rizika upozorní a s *Uživatelem* zváží další postup. O tomto riziku ihned udělá verbálně záznam prostřednictvím mobilního telefonu do programu *Poskytovatele*.
- o zahájení a ukončení prováděného úkonu je *Uživatel* bezprostředně vyrozuměn zaměstnancem *Poskytovatele*, zároveň s ověřením dostatečné kvality a rozsahu poskytnutého úkonu

Základní činnosti:

Pomoc a podpora při podávání jídla a pití

-otevření jídlonosiče; přendání jídla z jídlonosiče na talíř; nakrájení stravy na sousta; mletí stravy; ohřátí stravy na sporáku nebo v mikrovlnné troubě; nalití nápoje do hrnečku nebo sklenice, popř. přihřátí na sporáku (mikrovlnné troubě); dochucení podle přání *Uživatele*.

Pomoc při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek

-nachystání oblečení; oblékání a svlékání oděvu; přidržení oděvu při oblékání; zapínání a rozepínání knoflíků, háčků a zipů; obouvání a zavazování obuvi; nasazování a upínání protéz, kýlních pásů; bandáž dolních končetin (pouze pokud není porušena integrita kůže).

Pomoc při prostorové orientaci, samostatném pohybu ve vnitřním prostoru

Doprovod *Uživatele* po bytě nebo domě formou:

-přímého doprovodu (*Uživatel* se pracovníka drží)
-nepřímého doprovodu (pracovník pokyny směřuje *Uživatele*, otevírá a zavírá dveře, pomáhá s kompenzačními pomůckami...).

Pomoc při přesunu na lůžko nebo vozík

-u částečně mobilního *Uživatele* – pomoc při zvedání, přistavení vozíku, přidržení při přisedání na vozík
-u plně imobilního *Uživatele* – úkon je poskytován pouze pokud má *Uživatel* domácnost vybavenou zvedákem, příp. za pomoci dalšího zaměstnance.

Pomoc při úkonech osobní hygieny

-je poskytována v domácnosti *Uživatele* (terénní služba) nebo v centru osobní hygieny na Wintrově nám. 1903 nebo ve Vysoké ul. 91 v Rakovníku (ambulantní služba)

-zahrnuje pomoc při částečné i celkové hygieně *Uživatele*, a to v závislosti na jeho schopnostech a přáních, buď v koupelně nebo na lůžku.

-úkon zahrnuje napuštění vany; podpora *Uživatele* při vstupu a výstupu do/z vany či sprchového koutu; pomoc při opláchnutí a osušení *Uživatele*; vypuštění vany.

-v případě poskytování celkové hygieny na lůžku se do úkonu započítává i výměna jednorázových plen či plenkových kalhot.

-při poskytování služby jsou používány hygienické prostředky *Uživatele* dle jeho zvyklostí (terénní služba) nebo po domluvě hygienické prostředky (mýdlo, sprchový gel) *Poskytovatele* (ambulantní služba).

Terénní:

-zahájení úkonu musí předcházet domluva o potřebách *Uživatele*, a to i ve smyslu rozsahu dopomoci k zajištění kvalitní a bezpečné služby (otáčení, přetočení, přidržení, zvednutí jednotlivých částí těla...) a vyhodnocení podmínek domácnosti pro zajištění hygieny (teplota prostředí, lůžkoviny, podložky, hygienické prostředky, intimita...).

Ambulantní:

Úkon je realizován v centru osobní hygieny (COH) v DPS Vysoká 91 a v DPS Wintrovo nám. 1903 a zahrnuje:

-podpora *Uživatele* při vstupu a výstupu do/z sprchového koutu; pomoc při opláchnutí a osušení *Uživatele*; úklid a dezinfekce COH.

Pomoc při základní péči o vlasy a nehty

Péče o vlasy spočívá v zajištění jejich umytí použitím hygienických prostředků *Uživatele* dle jeho zvyklostí a potřeb (terénní služba), popř. hygienických prostředků *Poskytovatele* (ambulantní služba). Součástí tohoto úkonu je i rozčesání a vysušení vlasů fénem, který neohrožuje život a zdraví.

Základní péče o nehty zahrnuje:

- ošetření nehtů rukou a nohou

- péče o nehty rukou a nohou na rukou se provádí pouze tam, kde není zapotřebí zásah odborníka, a to nástroji *Poskytovatele* nebo *Uživatele*.
- frekvence je závislá na individuální domluvě *Uživatele* se zaměstnancem *Poskytovatele*

Pomoc při použití WC

- pomoc při stažení kalhot a prádla; odstranění jednorázové pleny nebo jednorázových plenkových kalhot; přidržení *Uživatele* při usedání na toaletní či podložní mísu/toaletní křeslo; otření hýždí po vykonané potřebě; pomoc při vstávání; vložení pleny nebo nasazení plenkových kalhotek; oblečení spodního prádla a kalhot; u použití toaletního křesla – vynesení, umytí, dezinfekce nádoby.

Zajištění stravy odpovídající věku, zásadám racionální výživy a potřebám dietního stravování= ZAJISTĚNÍ OBĚDA

- Poskytovatel* nabízí zajištění teplé stravy ze smluvních vývařoven dle jejich konkrétní nabídky
- Uživatel* si sám vybírá z jídelního lístku dle zvyklostí vývařovny
- Uživatel* odevzdává vyplněný a podepsaný jídelní lístek označený "originál", který je zakládán u *Poskytovatele* z důvodu ověření objednávky.
- Uživatel* je s aktuálními informacemi (změna vývařovny, ceny, způsoby odhlášení stravy...) seznamován vždy písemně.
- pokud není oběd řádně odhlášen, vzniká *Uživateli* povinnost jej odebrat a následně uhradit.
- distribuce v jídlonosičích s termoobalem, dle potřeby s doplněním jiného vhodného obalu.

Dovoz a donáška jídla

- oběd je *Uživateli* dovezen v pracovní dny v čase 8.45 – 13.30 hod. – nejpozději do 4 hodin od dovaření jídla.
- oběd je *Uživateli* předán zaměstnancem pečovatelské služby.
- způsob předání oběda je sjednáván individuálně s ohledem na schopnosti *Uživatele*, kdy prioritou je osobní převzetí *Uživatelem*. Pokud není možné oběd převzít osobně (lékař apod.) je vhodné tuto skutečnost nahlásit.
- čas dovozu oběda je stanoven pouze orientačně a může být zpožděn vzhledem k dopravní situaci, výběru plateb, zdržení na trase z důvodu nepřítomnosti jiného *Uživatele*, nebo jeho ohrožení na zdraví či životě apod. Plánované změny času jsou včas *Uživateli* oznámeny.
- Uživatel* využívající dovoz nebo donášku jídla má od *Poskytovatele* zapůjčen jídlonosič s termoobalem (termoobal obsahující 3 nerezové misky s víčky) zároveň s předáním písemných informací o manipulaci - „Evidenční list jídlonosiče s termoobalem“.
- Uživatel* musí mít vždy připraven čistý jídlonosič na výměnu. V případě jeho nedostatečného umytí může vývařovna odmítnout stravu do tohoto jídlonosiče vydat a *Uživateli* je po domluvě s ním poskytnut náhradní jídlonosič.
- Poskytovatel* neručí za jídlonosiče, nejsou-li předány osobně.

Pomoc při přípravě jídla a pití

- Uživatel* si připravuje jídlo a pití sám ve vlastní domácnosti z vlastních surovin. Zaměstnanec *Poskytovatele* asistuje a vypomáhá při činnostech, které *Uživatel* sám nezvládá.

Příprava a podání jídla a pití

- zaměstnanec sám chystá (vaří) jídlo ze surovin *Uživatele* v jeho domácnosti za použití jeho nádobí a zařízení; servírování jídla *Uživateli*, příp. jeho podávání.
- dohled nad dodržováním přiměřeného pitného režimu *Uživatele*

Běžný úklid a údržba domácnosti

- jde o zajištění běžného pořádku v domácnosti v rozsahu **max. 2 místností**, které *Uživatel* nejvíce využívá (např. vysávání; zametání; vytírání na mokro; utírání prachu; vyklepání předložek; umytí, utření a úklid nádobí; otření pracovní desky;

umytí dřezu; úklid nakoupených potravin; vynesení odpadků), a sociálního zařízení (např. umytí WC, umyvadla, vany, sprchového koutu, vytření podlahy).

- poskytování úkonu v rozsahu minimálně 1x 14 dní z důvodu udržení hygienických standardů domácnosti

- při úklidu jsou používány mycí a čisticí prostředky *Uživatele* odpovídající hygienickým a bezpečnostním předpisům.

- v případě zjištěných závad na spotřebičích na ně musí zaměstnanec upozornit *Uživatele* a takový spotřebič, do odstranění závady, nepoužívat.

Pomoc při zajištění velkého úklidu domácnosti

Prioritně jsou žadatelům o tento úkon předány kontakty na komerční úklidové firmy.

Úkon je poskytován *Uživatelům* využívajícím úkon „Běžný úklid a údržba domácnosti“, a to po předešlé konzultaci potřeb *Uživatele* a časové kapacity organizace, a to v souladu s dodržením pravidel bezpečnosti práce *Poskytovatele*.

- velký úklid spočívá zejména v mytí oken a společných prostor domu.

Donáška vody

Tento úkon je poskytován zejména v případě náhradního zásobování vodou z důvodu havárie dodávky vody. Používají se výhradně čisté nádoby o takovém obsahu, aby zátěž nepřekročila 14 kg s dostupností zdroje do 200 m.

Pokud je zdroj ve větší vzdálenosti, je použit služební vůz.

Uživateli je doneseno jen nezbytné množství vody pro pokrytí potřeb vaření, opláchnutí nádobí, základní hygieny a splachování WC.

Topení v kamnech včetně donášky a přípravy topiva, údržba topných zařízení

- donáška uhlí a dříví do bytu *Uživatele* (nikoli skládání uhlí a dříví, sekání dříví).

- topení v kamnech

Před topením musí *Uživatel* konkrétního zaměstnance seznámit s obsluhou a manipulací kamen (k zamezení rizika ohrožení zdraví či majetku).

Údržbou topných zařízení je myšleno základní očištění povrchu, vymetení a vynesení popela. Nádoba na popel musí být kovová a dostatečně velká.

Běžné nákupy a pochůzky

Běžné nákupy:

- zajištění nákupu na základě předaného soupisu či sdělení *Uživatele*, položky běžného nákupu se vejdou do jedné tašky o rozměrech 40 x 45 cm, přičemž součet všech položek nákupu nesmí překročit hmotnost 7kg (1 *Uživatel*)

- do doby běžného nákupu je započítáno: přijetí či sepsání nákupu, přijetí zálohy, čas cesty do prodejny a zpět, trvání samotného nákupu, jeho vyúčtování a předání.

- nákup je automaticky zajišťován z nejbližší prodejny bydliště *Uživatele* nebo na základě přání *Uživatele* i z jiného obchodu.

- finanční prostředky předané k zajištění nákupu i jeho následné vyrovnání jsou zaznamenány do „sešitu nákupů“ (očíslován; náleží ke skartaci *Poskytovatele*), který se ponechává u *Uživatele*.

- zaměstnanec *Poskytovatele* nesmí od *Uživatele* převzít jeho platební kartu, a to ani k úhradě nákupu ani k výběru finančních prostředků.

Pochůzky:

- vyzvednutí receptu u lékaře, léků v lékárně nebo prodejně zdravotnických potřeb.

- platby na poště a v bankách – vždy bez použití platební karty *Uživatele*.

Velký nákup

- spočívá v zajišťování nákupu nad stanovený rozsah výše uvedeného běžného nákupu, přičemž součet položek velkého nákupu nesmí přesáhnout 14 kg, dále se jedná o nákup ošacení či nezbytného vybavení domácnosti drobného charakteru. Úkon je zajišťován z nejbližší prodejny bydliště *Uživatele* nebo z prodejny dle předchozí domluvy.

- manipulace s finančními prostředky je stejná jako u běžného nákupu.

Praní a žehlení prádla

-*Uživatel* předává v domluvený čas *Poskytovateli* prádlo (v tašce, prádelním koši) s uvedením svého příjmení, popř. soupisem prádla. V případě, že *Uživatel* požaduje vyprání jiným pracím prostředkem než používá *Poskytovatel* (nebo chce při praní použít např. aviváž, škrob), předá je společně s prádlem.

-prádlo je v prádelně *Poskytovatele* vypráno dle roztřídění – vždy pro každého *Uživatele* odděleně. Po usušení a vyžehlení je prádlo zváženo a s originálem dokladu předáno, v co nejkratší době, zpět *Uživateli*.

-cena úkonu zahrnuje: prací prášek, praní a žehlení prádla

-v případě využití pouze některého z dílčích úkonů je *Uživateli* úkon vyúčtován stejným způsobem – dle váhy prádla.

Odvoz prádla od *Uživatele* a jeho dovoz zpět je účtován jako pochůzka.

Pokud je prádlo práno v domácnosti *Uživatele* za použití jeho zařízení a prostředků nebo pokud *Uživatel* ve své domácnosti požaduje pouze dílčí úkon (škrobení, žehlení, manipulace s pracím prostředkem...), jsou mu tyto poskytnuty, ale zaznamenány jako úkon: „Běžný úklid a údržba domácnosti“. V případě zjištěných závad na spotřebičích na ně musí zaměstnanec upozornit *Uživatele* a takový spotřebič, do odstranění závady, nepoužívat.

Doprovázení dospělých do školy, škol. zařízení, zaměstnání, k lékaři, na orgány veř. moci a instituce veř. služby a doprovázení zpět

Požadavek na tento úkon je nutné nahlásit minimálně 3 dny předem se specifikací datumu, času a místa. Úkon je poskytován na území města Rakovník nebo na území obce, se kterou má *Poskytovatel* uzavřenou smlouvu.

-zajištění osobního doprovodu *Uživatele* zaměstnancem *Poskytovatele*

-zajištění doprovodu použitím osobního vozu *Poskytovatele* s dodržováním bezpečnostních a ochranných opatření (připoutání se pásy, ochrana dýchacích cest v případě rizika nákazy, řízení se pokyny řidiče...).

Do doby poskytování úkonu je započítána doba skutečně stráveného času zaměstnance.

Doprovázení dětí do školy, školského zařízení, k lékaři a doprovázení zpět

Požadavek na tento úkon je vždy sjednáván se zákonným zástupcem dítěte, minimálně 3 dny předem se specifikací datumu, času a místa jeho provedení.

K zajištění doprovodu předává dítě *Poskytovateli* **vždy** zákonný zástupce, popř. jím písemně stanovená jiná zletilá a svéprávná osoba. Stejným způsobem musí být dítě předáváno zpět.

Zaměstnanec posoudí, že je dítě schopno bezproblémově zvládnout doprovod cizí osobou (bez poruch chování, které by mohly vést k újmě na zdraví či majetku všech zúčastněných).

Způsob provedení úkonu je přesně specifikován v záznamu sociálního šetření a v individuálním plánu, který zákonný zástupce podepisuje.

Úkon zahrnuje:

- zajištění osobního doprovodu dítěte zaměstnancem *Poskytovatele*

- v případě nouzové situace je možné zajistit doprovod použitím osobního vozu *Poskytovatele* (v souladu se Zákonem o provozu na pozemních komunikacích č. 361/2000 Sb. a vyhláškou č. 294/2015 Sb.), a to za přítomnosti dalšího zaměstnance v autě, který je vykázán jako nulový.

Do doby poskytování úkonu je započítána doba skutečně stráveného času zaměstnance.

Dohled, aby osoba závislá na pomoci nezpůsobila ohrožení sobě ani svému okolí

-zajištění bezpečnosti a pocitu jistoty *Uživatele*, předcházení nebezpečným situacím, podpora v orientaci v denních činnostech a aktivitách *Uživatele*

Dohled nad užíváním léků:

-v domluveném čase zaměstnanec *Poskytovatele* pouze dohlíží, že *Uživatel* si své léky sám vezme. Zaměstnanec *Poskytovatele* léky nepřipravuje (nedávkuje) a nepodává.

Tento úkon lze poskytovat jen za předpokladu, že jsou léky *Uživatele* předem připravené v dávkovači léků, který je uložen v uzamykatelném „trezorku“. Přístup do trezorku má pouze osoba, která léky *Uživateli* dávkuje a zaměstnanec *Poskytovatele*, který úkon v dané době provádí. Pokud *Uživatel* odmítne lék v domluveném čase užít, informuje o tom zaměstnanec *Poskytovatele* kontaktní osobu *Uživatele*. Je doporučeno, aby v trezorku byl vždy aktuální seznam dávkovaných léků, a to pro případy náhlého volání zdravotnické pomoci.

Dohled nad měřením si tlaku tonometrem:

-zaměstnanec *Poskytovatele* dohlíží, že si *Uživatel* sám správně změří tonometrem tlak krve.

Dohled nad činnostmi *Uživatele*:

-zaměstnanec *Poskytovatele* navštíví ve smluveném čase *Uživatele* za účelem dohledu nad jeho činnostmi dle předchozí domluvy s *Uživatelem*.

Pomoc při komunikaci vedoucí k uplatňování práv a oprávněných zájmů

-osobní pomoc *Uživateli* zaměstnancem *Poskytovatele* při osobní, telefonické, elektronické či písemné komunikaci s úřady, institucemi a dalšími subjekty, aby mohl efektivně uplatňovat svá práva a oprávněné zájmy.

-nejedná se o právní poradenství.

-vyplňování a podávání formulářů, žádostí a tiskopisů; pomoc při písemné korespondenci a jiné související úkony.

Pomoc při vyřizování běžných záležitostí

-osobní kontakt zaměstnance *Poskytovatele* s *Uživatelem* z důvodu poskytnutí informací o dostupných službách a zdrojích, vysvětlení postupů a kroků pro vyřizování běžných záležitostí, správu pošty a korespondence, pomoc s užíváním technologií (telefon, počítač, internet)...

-objednávání služeb (lékař, sanita, kadeřnice, pedikúra...), objednávání léků a dalšího zboží, komunikace s institucemi, komerčními službami a blízkými osobami

Fakultativní činnosti:

Kopírování dokumentů

-zaměstnanec okopíruje *Uživateli* dle jeho požadavku dokumenty na zařízení *Poskytovatele*, které je k tomu určené. Činnost je účtována úkonově, ne časově.

Sušení prádla v sušičce

-zaměstnanec na žádost *Uživatele* vysuší jeho prádlo v sušičce *Poskytovatele* při vhodném cyklu sušení. Činnost je účtována úkonově, ne časově.

V Rakovníku dne 10. 9. 2024

Pečovatelská služba
Rakovník
Wintrovo nám. 1903, 269 01 Rakovník
IČ 470 12 790
tel.: 313 516 777, 313 517 029

Bc. Zlatuše Lüftnerová
ředitelka Pečovatelské služby Rakovník